

**“Sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelərə dair tələblər haqqında texniki
reqlament”in təsdiq edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

“Texniki tənzimləmə haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 18.1-ci maddəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

“Sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelərə dair tələblər haqqında texniki reqlament” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli ƏSƏDOV

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakı şəhəri, “__” _____ 2024-cü il

№ ____

Sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelərə dair tələblər haqqında texniki rəqlament

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1.1. "Sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelərə dair tələblər haqqında texniki rəqlament" (bundan sonra – Texniki rəqlament) "Texniki tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun (bundan sonra - Qanun) 7-ci maddəsinə uyğun olaraq hazırlanmışdır və sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelərə, işlənmiş sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelərə, məhsulun həyat dövrünün mərhələlərində işlənmiş məhsulun emalı (utilizasiyası) nəticəsində əldə olunmuş, Azərbaycan Respublikası ərazisində dövriyyəyə buraxılmış məhsullara dair tətbiqi və icrası məcburi olan tələblərin müəyyən edilməsi məqsədilə hazırlanmışdır.

1.2. Azərbaycan Respublikasının işlənmiş məhsulun emalı (utilizasiyası) nəticəsində əldə olunmuş sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelərlə bağlı başqa texniki rəqlamentləri qəbul edilərsə, işlənmiş məhsulun emalı (utilizasiyası) nəticəsində əldə olunmuş sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelər Azərbaycan Respublikasının onlara şamil olunan texniki rəqlamentlərinin tələblərinə cavab verməlidir.

1.3. Texniki rəqlament insanların həyat və sağlamlığını, əmlakı, ətraf mühiti, canlıların və bitkilərin həyat və ya sağlamlığını qorumaq, istehlakçıları (istifadəçiləri) çəşqinliyə salan hərəkətlər barədə xəbərdarlıq etmək, eləcə də resurslara qənaət etmək məqsədilə sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelərə (bundan sonra - məhsullar), işlənmiş sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelərə (bundan sonra – işlənmiş məhsullara, işlənmiş məhsulların emalı nəticəsində əldə edilmiş məhsullara dair tələbləri müəyyən edir.

1.4. Texniki rəqlament plastik sürtkü yağları və aşağıdakılara şamil olunur:

1.4.1. sürtkü materiallarına, o cümlədən, üzvi mənşəli sürtkü yağlarına:

1. mühərrik yağlarına (universal, karbürator, dizel, porşenli aviasiya mühərrikləri üçün);
2. transmissiya yağları;
3. hidravlik yağlar;
4. sənaye yağları;
5. kompressor yağları;
6. turbin yağları;
7. antikorroziya yağları;
8. elektrik izolyasiya yağları;
9. baza yağları.

1.4.2. xüsusi mayelər:

1. Soyuducu mayelər (o cümlədən soyuducu sürtkü mayeləri);
2. Əyləc mayeləri;

1.4.3. İşlənmiş məhsullar.

1.5. Məhsullar dövriyyə buraxılıanda, dövriyyədə olanda, istifadə (istismar) və emal (utilizasiya) olunanda yaranan əsas təhlükəli faktorlar (risklər) aşağıdakılardır:

1.5.1. məhsulların yanğın və partlayış təhlükəsi;

1.5.2. suyun və mexaniki qarışıqların miqdarının müəyyən edilmiş normalardan artıq olması;

1.5.3. işlənmiş məhsul ətraf mühitə düşdüyü zaman ekoloji təsiri;

1.5.4. insan orqanizminə zərərli təsir.

1.6. Texniki rəqlament Azərbaycan Respublikası ərazisində texniki rəqlament qüvvəyə mindikdən sonra dövriyyəyə buraxılan, dövriyyədə olan məhsula və işlənmiş məhsula şamil olunur.

1.7. Texniki rəqlamentin şamil olunmadığı mallar aşağıdakılardır:

1.7.1. Dövlətin müdafiə sifarişi üzrə təchiz olunan;

1.7.2. Azərbaycan Respublikasının ərazisindən kənarıda ixrac üçün təchiz olunan;

1.7.3. dövlətin material ehtiyatlarının bütövlüyünü təmin edən təşkilatlarda saxlanılan;

1.7.4. bitki və heyvan mənşəli yağlar;

1.7.5. kömür (o cümlədən kreozot) qatranının temperaturda distillə olunması nəticəsində əldə edilən;

1.7.6. Texniki rəqlamentin 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş “yağ”, “sürtkü materialı” və “xüsusi maye” anlayışlarına uyğun gəlməyən;

1.7.7. ətriyyat-kosmetika məhsullarının, tibbi təyinatlı məhsulların və dərman vasitələrinin hazırlanması üçün istifadə olunan yağlar.

2. ƏSAS ANLAYIŞLAR

2.1. Texniki rəqlamentdə istifadə olunan anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. **məhsulun təhlükəsizliyi** – təhlükəli amilin baş vermə ehtimalı ilə nəticələrinin ağırlıq dərəcəsinin uyğunluğunu nəzərə almaqla, insan həyatına, sağlamlığına, ətraf mühitə, o cümlədən bitki və heyvan aləminə zərər yetirilməsi ilə əlaqədar yolverilməz riskin olmaması;

2.1.2. **dövriyyəyə buraxılma** – məhsulun istehsalçıdan (idxalatçıdan) satıcıya və (və ya) istehlakçıya ilkin keçidi;

2.1.3. **məhsulun identifikasiyası (eyniləşdirilməsi)** – məhsulun uyğunluğun məcburi təsdiqlənməsi üçün təqdim olunan xüsusiyyətlərinin müşayiətedici sənədlərdə qeyd olunan xüsusiyyətlərlə eyniliyin müəyyən edilməsi;

2.1.4. **işlənmiş məhsulun identifikasiyası (eyniləşdirilməsi)** – işlənmiş məhsulun bu və ya digər növ tullantılara məxsusluğunun müəyyən edilməsi və onun təhlükəli, resurs, texnoloji və digər xüsusiyyətlərinə dair məlumatların müəyyən edilməsi;

2.1.5. **istehsalçı** – öz adından və (və ya) tapşırıq əsasında məhsulun hazırlanmasını və satışını həyata keçirən, onun hazırkı Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğuna cavabdeh olan hüquqi şəxs, o cümlədən xarici hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar;

2.1.6. **idxalatçı** – Azərbaycan Respublikasının qeyri-rezidenti ilə məhsulun (işlənmiş məhsulun) ötürülməsi üzrə xarici ticarət müqaviləsi bağlayan, bu məhsulun (işlənmiş məhsulun) saxlanmasını və satışını (topdan və (və ya) pərakəndə ticarət) həyata keçirən və onun hazırkı Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğuna görə cavabdehlik daşıyan, Azərbaycan Respublikasının rezidenti;

2.1.7. **həyat dövrü** – məhsulun dövriyyə buraxılarda, dövriyyədə olanda, istifadə (istismar) və emal (utilizasiya) olunanda vəziyyətinin mərhələləri;

2.1.8. **məhsulun etiketi** – məhsulun sözlə və (və ya) hərflə, rəqəmlə işarələnməsi;

2.1.9. **yağ** – sürtkü materialı və (və ya) xüsusi maye qismində istifadə olunan neft və ya sintetik (yarı-sintetik) mənşəli maye;

2.1.10. **antikorroziya yağları** – qara və əlvan metalların korroziyadan müvəqqəti qorunması üçün istifadə olunan yağlar;

2.1.11. **baza yağları** – əmtəə sürtkü yağları əldə etmək üçün xammal qismində istifadə olunan yağlar;

2.1.12. **sənaye yağları** – maşınlarda və sənaye avadanlığının mexanizmlərində istifadə olunan sürtkü yağları;

2.1.13. **kompresor yağları** – porşen və rotasiya kompressorlarının yağlanması üçün istifadə olunan sürtkü yağları;

2.1.15. **mühərrik yağları** – porşenli daxili yanma mühərrikləri üçün istifadə olunan sürtkü yağları;

2.1.16. **transmissiya yağları** – müxtəlif maşın və mexanizmlərin transmissiya aqreqlarının yağlanması üçün istifadə olunan yağlar;

2.1.17. **turbin yağları** – turboaqreqların (buxarlı qaz turbinləri, turbokompressor maşınları, hidroturbinlər, gəmilərdə buxarlı turbin qurğularının) yağlanması üçün istifadə olunan sürtkü yağları;

2.1.18. **elektrik izolyasiya yağları** – elektrik cihaz və qurğularının (transformatorlar, kondensatorlar və kabellərin) izolyasiyası və soyudulması üçün istifadə olunan yağlar;

2.1.19. **məhsulun bazarda dövriyyəyə buraxılması** – məhsulun dövriyyəyə buraxıldıqdan sonra istehsalçıdan istehlakçıya (istifadəçiyə) keçid mərhələləri;

2.1.20. **işlənmiş məhsulun dövriyyəsi** – işlənmiş məhsulun yığım və emal (utilizasiya) mərhələləri;

2.1.21. **işlənmiş məhsul** – istismar xüsusiyyətlərini itirmiş, o cümlədən işçi sistemdən süzölmüş, tullantı kimi təsnif olunan və sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayələr əldə etmək məqsədilə emal (utilizasiya) olunmalı işlənmiş sürtkü materialları, işlənmiş yağlar və işlənmiş xüsusi mayələr;

2.1.22. **məhsul partiyası** – eyni etiketə məxsus olan, keyfiyyət sənədi (pasport) ilə müşayiət olunan məhsulların sayı;

2.1.23. **kimyəvi məhsulun təhlükəsizlik pasportu** – tərkibində kimyəvi məhsulun təhlükəli xüsusiyyətlərinə dair məlumat, bu məhsulun istehsalçısı (təchizatçısı, idxalçısı) barədə məlumat, kimyəvi məhsulun təhlükəsiz dövriyyəsinin təmin olunması üçün ehtiyat tədbirləri və təhlükəsizlik tələblərini ehtiva edən, müəyyən edilmiş formada sənəd;

2.1.24. **məhsulun (işlənmiş məhsulun) keyfiyyət pasportu** – məhsulun (işlənmiş məhsulun) keyfiyyət göstəricilərinin laborator sınaqlar nəticəsində əldə edilmiş rəqəm göstəricilərinin istehsalçı tərəfindən verilən normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunu müəyyən edən sənəd;

2.1.25. **istehlakçı** – məhsulları müstəsna olaraq şəxsi ehtiyacları üçün sifariş vermək və əldə etmək niyyətində olan, yaxud sifariş verən, əldə edən və ya istifadə edən fiziki və ya hüquqi şəxs;

2.1.26. **satıcı** – Azərbaycan Respublikasının rezidenti olan, məhsulun istehlakçıya (istifadəçiyə) topdan (pərakəndə) satışını həyata keçirən və hazırkı Texniki rəqlamentin tələblərinə cavab verən məhsulun (işlənmiş məhsulun) bazarda dövriyyəsinə görə cavabdeh olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar;

2.1.27. **işlənmiş məhsulun yığım məntəqəsi** – işlənmiş məhsulun qəbulu, saxlanması, uçotu, yola salınmağa hazırlanması üçün nəzərdə tutulmuş mühəndis-texniki kompleks;

2.1.28. **işlənmiş məhsulun yığımı** – işlənmiş məhsulun sonrakı emal (utilizasiya) üçün formalaşdığı yerdən götürülməsi ilə əlaqədar fəaliyyət;

2.1.29. **sürtkü materialı** – toxunan detalların iş səthlərində sürtünmə prosesini asanlaşdıran, sürtünmə qüvvəsinin və səthin aşınmasının azalmasına səbəb olan neft və ya sintetik mənşəli maddə;

2.1.30. **xüsusi maye** – neft və ya sintetik mənşəli, işçi cisim qismində istifadə üçün nəzərdə tutulmuş maye;

2.1.31. **işlənmiş məhsulun emalı (utilizasiyası)** – yeni məhsul əldə etmək məqsədilə işlənmiş məhsulun həyat dövrününün yekunlaşma prosesləri.

3. MƏHSULLARIN BAZARDA DÖVRİYYƏSİNƏ DAİR TƏLƏBLƏR

3.1. Azərbaycan Respublikası ərazisində dövriyyəyə buraxılan məhsul bu Texniki rəqlamentin, habelə Azərbaycan Respublikasının onlara şamil olunan digər texniki rəqlamentlərinin tələblərinə cavab verməlidir.

3.2. Bu Texniki rəqlamentin tətbiqi məqsədilə sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayələrin identifikasiyası (eyniləşdirilməsi) sənədlərə əsasən həyata keçirilir. Sənədlər qismində texniki

sənədlərdən, keyfiyyət pasportlarından, sınaq protokollarından, təchizat müqavilələrindən, spesifikasiyalardan, etikətlərdən, annotasiyalardan və məhsulu səciyyələndirən digər sənədlərdən istifadə oluna bilər. Yağlar, sürtkü materialları və xüsusi mayeləri səciyyələndirən əlamətlər məhsulların sürtkü materialı və ya xüsusi maye qismində istifadəsidir.

3.3. İşlənmiş məhsulun identifikasiyası (eyniləşdirilməsi) aşağıdakı əlamətlər üzrə həyata keçirilir:

3.3.1. müstəsna olaraq əmtəə neft məhsulları əldə etmək məqsədilə emal (utilizasiya) edilməsi üçün nəzərdə tutulması;

3.3.2. məhsulun birbaşa təyinatı üzrə istifadəsi nəticəsində əldə olunması;

3.3.3. əmtəə neft məhsulları əldə etmək üçün ilkin xammal qismində istifadə olunması.

3.4. Dövriyyəyə buraxılan və (və ya) dövriyyədə olan sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayələrin hər bir partiyası məhsulun keyfiyyət pasportu ilə müşayiət olunmalıdır.

3.5. Keyfiyyət pasportunda aşağıdakılar olmalıdır:

3.5.1. məhsulun adı, etiket işarəsi və təyinatı; istehsalçının (istehsalçının səlahiyyətli nümayəndəsinin) və ya idxalatçının, yaxud satıcının adı, əmtəə nişanı (olduqda), yeri (ölkəni qeyd etməklə), əlaqə məlumatları;

3.5.2. Texniki rəqlamentin 1 nömrəli əlavəsinə və faktiki sınaq nəticələrinə əsasən məhsulun təhlükəsizlik göstəricilərinin normativ dəyərləri;

3.5.3. məhsulun hansı sənədə əsasən istehsal olunduğuna dair məlumat (olduqda);

3.5.4. məhsulun istehsalı zamanı əsas götürülən normativ sənədlə müəyyən edilmiş normativ dəyərlər və faktiki sınaq nəticələri;

3.5.5. saxlanma müddətləri və şəraiti;

3.5.6. istehsal tarixi (ay, il);

3.5.7. partiya nömrəsi;

3.5.8. pasport nömrəsi;

3.5.9. pasportu rəsmiləşdirən şəxsin imzası.

3.6. Məhsul kimyəvi məhsulun təhlükəsizlik pasportuna (bundan sonra – təhlükəsizlik pasportu) malik olmalıdır.

3.7. Satıcı istehlakçının tələbinə əsasən istehlakçıya keyfiyyət pasportunun və ya təhlükəsizlik pasportunun nüsxəsini təqdim etməlidir.

3.8. Keyfiyyət pasportu və təhlükəsizlik pasportu Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində olmalıdır.

3.9. İşlənmiş məhsulun dövriyyəsinə dair tələblər aşağıdakılardır:

3.9.1. İşlənmiş məhsul sonrakı emala (utilizasiyaya) hazırlıq üçün işlənmiş məhsulun yığım məntəqəsində təhvil verilməlidir.

3.9.2. İşlənmiş məhsulun saxlanması bu Texniki rəqlamentin 2 nömrəli əlavəsinə uyğun olaraq etikətlər və ya qruplar üzrə həyata keçirilir.

3.10. İşlənmiş məhsulun yığım məntəqələrindən emal (utilizasiya) üçün çatdırılan, yaxud işlənmiş məhsulu istehsal edən təşkilat tərəfindən sərbəst emala (utilizasiyaya) hazırlanan işlənmiş məhsul keyfiyyət pasportu ilə müşayiət olunmalı və bu Texniki rəqlamentin 3 nömrəli əlavəsində qeyd olunan tələblərə cavab verməlidir. Bu Texniki rəqlamentin 3 nömrəli əlavəsində qeyd olunan tələblər işlənmiş məhsulların yığım məntəqəsində təhvil verilən işlənmiş məhsullara şamil olunmur.

3.11. İşlənmiş məhsulun dövriyyəsi zamanı aşağıdakılar qadağandır:

3.11.1. su obyektlərinə, torpağa və ümumi istifadə üçün nəzərdə tutulmuş kanalizasiya şəbəkələrinə atmaq (tökmək);

3.11.2. məişət və sənaye tullantıları üçün poliqonlara aparmaq və sonra basdırmaq;

3.11.3. enerji qurğuları üçün nəzərdə tutulmuş yanacaq əldə etmək məqsədilə neft (qaz kondensatı), benzin, ağ neft, yanacaq (dizel, gəmi, qazanxana-soba yanacağı, mazut) ilə qarışdırmaq, Azərbaycan Respublikasında təbiətdən istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində səlahiyyətli dövlət orqanları tərəfindən icazə verilən hallar istisnadır;

3.11.4. tərkibində halogen-üzvi birləşmələr olan məhsullarla qarışdırmaq;

3.11.5. anti-adgeziv materiallar və tikinti materialları üçün hopdurucu vasitələr olaraq istifadə etmək.

3.12. İşlənmiş məhsulun yığılı və utilizasiyası üzrə fəaliyyət Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4. SÜRTKÜ MATERIALLARININ, YAĞLARIN VƏ XÜSUSİ MAYELƏRİN TƏHLÜKƏSİZLİYİNƏ DAİR TƏLƏBLƏR

4.1. İşlənmiş məhsulun emalı (utilizasiyası) nəticəsində əldə olunan məhsullar (işlənmiş məhsulun emalı (utilizasiyası) nəticəsində əldə olunan sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayələr) Texniki rəqlamentin 1 nömrəli əlavəsində qeyd olunan tələblərə cavab verməlidir.

4.2. Qablaşdırılmış məhsul etikətlənməlidir. Etikətlənmə aşağıdakı məlumatları əhatə etməlidir:

4.2.1. İstehsalçının adı və yeri (hüquqi ünvanı, o cümlədən ölkəsi), əmtəə nişanı (olduqda);

4.2.2. Markanın adı, işarəsi və məhsulun təyinatı;

4.2.3. İstehsalın hansı sənədə əsasən həyata keçirildiyinin qeyd olunması (olduqda);

4.2.4. Saxlanma müddəti və şəraiti;

4.2.5. İstehsal tarixi;

4.2.6. Partiya nömrəsi;

4.2.7. Ştrixli identifikasiya kodu (lazım olduqda).

4.3. İnsan sağlamlığına, ətraf mühitə zərər yetirə bilən, yanğın təhlükəli xüsusiyyətləri olan məhsullar müvafiq xəbərdaredici etikətlənməyə malik olmalıdır.

4.4. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində etikətlənmə məhsulun istehlakçıya satışının həyata keçirildiyi Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində olmalıdır, lakin istehsalçının və məmulatın adı, eləcə də qeydiyyatdan keçmiş əmtəə nişanındakı digər mətn istisnadır. Əlavə olaraq xarici dillərin istifadəsinə məzmunun mətnlə tam eyni olması şərtilə icazə verilir.

4.5. Etikətlənmə aydın olmalı və asan oxuna bilməli, qablaşdırmada mühafizə olunmasını və ətraf mühitin təsirinə qarşı davamlı olmasını təmin edən üsulla həyata keçirilməlidir.

4.6. Qablaşdırılmamış məhsul təchiz olunduqda məhsul haqqında məlumatlar keyfiyyət pasportunda qeyd edilir.

5. UYGUNLUĞUN TƏMİN OLUNMASI

5.1. Məhsulun Texniki rəqlamentə uyğunluğu onun təhlükəsizlik tələblərinin birbaşa icrası, yaxud könüllü şəkildə tətbiqi bu Texniki rəqlamentin tələblərinə riayətlə nəticələnən standartlar siyahısına daxil olan istinad standartlarının tələblərinin icrası ilə təmin olunur.

5.2. Tədqiqatların (sınaqların) və ölçmələrin qayda və metodları, o cümlədən hazırki Texniki rəqlamentin tələblərinin tətbiqi və istifadəsi üçün zəruri olan nümunə götürmə qaydaları dövlət standartlarında müəyyən edilir.

6. UYGUNLUĞUN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ

6.1. Məhsul bazarda dövriyyəyə buraxılmazdan əvvəl uyğunluğun bəyan edilməsi formasında uyğunluğun təsdiqlənməsi prosedurandan keçməlidir. Uyğunluğu təsdiqləyərkən ərizəçi istehsalçı (istehsalçının səlahiyyətli şəxsi) və ya idxalçı (satıcı) olan fərdi sahibkar qismində hüquqi və ya fiziki şəxs ola bilər.

6.2. Uyğunluğun təsdiqlənməzdən əvvəl məhsulun identifikasiya (eyniləşdirmə) prosesi həyata keçirilir.

6.3. Məhsulun Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunun bəyan edilməsi Texniki rəqlamentin 4 nömrəli əlavəsinə əsasən 1b və 2b sxemləri üzrə həyata keçirilir.

6.4. Uyğunluğun bəyan edilməsi məqsədilə sınaqlar istehsalçı (istehsalçının səlahiyyətli nümayəndəsi), idxalatçı (satıcı) tərəfindən sınaq laboratoriyasında və ya akkreditasiya olunmuş sınaq laboratoriyasında təşkil olunur.

6.5. Məhsulun uyğunluğu təsdiq olunarkən ərizəçi bu məhsulun Texniki rəqlamentin təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunu təsdiqləyən aşağıdakı sənədlər toplusunu formalaşdırır:

6.5.1. texniki şərtlər (olduqda);

6.5.2. müqavilə (təchizat müqaviləsi) və mal-müşayiətedici sənədlər (uyğunluq 2b sxemi üzrə bəyan edilərkən);

6.5.3. istehsalçının keyfiyyətin idarəetmə sisteminin sertifikatı (olduqda);

6.5.4. məhsulun təhlükəsizlik pasportu;

6.5.5. məhsulun keyfiyyət pasportu;

6.5.6. məhsulun Texniki rəqlamentin təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunu təsdiqləyən sınaq protokolları;

6.5.7. Ərizəçinin Azərbaycan Respublikasında müəyyən edilmiş qaydada hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar kimi qeydiyyatdan keçdiyini təsdiqləyən sənədin nüsxəsi;

6.5.8. Uyğunluq sertifikatları, o cümlədən xarici sertifikatlaşdırma orqanları tərəfindən verilən sertifikatlar (olduqda).

6.6. 1b sxemi üzrə uyğunluğu bəyan edərkən ərizəçi Texniki rəqlamentin 6.5-ci bəndində qeyd olunan sənədlər toplusunu formalaşdırır, istehsal nəzarətini həyata keçirir və istehsal prosesinin məhsulun Texniki rəqlamentin tələblərinə uyğunluğunu təmin etməsi üçün lazımı bütün tədbirləri görür, nümunələri sınaqdan keçirir, uyğunluq bəyannaməsini qəbul edir və məhsulun istehlak bazarında dövriyyə nişanı ilə nişanlanmasını təmin edir.

6.7. 2b sxemi üzrə uyğunluq bəyan edilərkən ərizəçi Texniki rəqlamentin 6.5-ci yarımbəndində qeyd olunan sənədlər toplusunu formalaşdırır, nümunələri sınaqdan keçirir, uyğunluq bəyannaməsini qəbul edir və məhsulun istehlak bazarında dövriyyə nişanını ilə nişanlanmasını təmin edir.

6.8. Uyğunluq bəyannaməsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçməlidir.

6.9. Uyğunluq bəyannaməsinin müddəti qeydiyyatdan keçirildiyi tarixdən başlayır:

6.9.1. seriyalı buraxılan məhsullar üçün – maksimum 3 il;

6.9.2. məhsul partiyası üçün – məhsulun saxlanılma müddəti ərzində.

6.10. Məhsul üzrə sənədlər toplusu, o cümlədən uyğunluq bəyannaməsi Azərbaycan Respublikası ərazisində aşağıdakı müddətdə saxlanmalıdır:

6.10.1. seriyalı buraxılan məhsullar üzrə – istehsalçı (səlahiyyətli şəxs) tərəfindən məhsul istehsaldan çıxarıldıqdan (istehsalı dayandırıldıqdan) sonra minimum 10 il ərzində ;

6.10.2. partiyalı buraxılan məhsullar üçün – idxalatçı (satıcı), istehsalçı (səlahiyyətli şəxs) tərəfindən uyğunluq bəyannaməsi qeydiyyatdan keçirildiyi tarixdən etibarən minimum 10 il ərzində.

7. MƏHSULLARIN İSTEHLAK BAZARINDA UYGUNLUQ NİŞANI İLƏ NİŞANLANMASI

7.1. Texniki rəqlamentin tələblərinə cavab verən və bu Texniki rəqlamentin 6-cı hissəsinə əsasən uyğunluğun qiymətləndirilməsi prosedurlarından keçən sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelər Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında uyğunluq nişanı ilə nişanlanmalıdır.

7.2. Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında uyğunluq nişanı ilə nişanlanma sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelər istehlak bazarında dövriyyəyə buraxılmazdan əvvəl həyata keçirilir.

7.3. Sürtkü materialları, yağlar və xüsusi mayelər Azərbaycan Respublikasının onlara şamil olunan və bu nişanın qeyd olunmasını nəzərdə tutan bütün texniki reqlamentlərin tələblərinə cavab verdikdə istehlak bazarında uyğunluq nişanı ilə nişanlanır.

7.4. Azərbaycan Respublikasının istehlak bazarında uyğunluq nişanı hər bir qablaşdırmanın üzərində, eləcə də keyfiyyət pasportunda qeyd olunur.

8. TEXNİKİ REQLAMENTİN TƏLƏBLƏRİNİN POZULMASINA GÖRƏ MƏSULİYYƏT

8.1. Texniki reqlamentin tələblərini pozan şəxslər Azərbaycan Respublikasının Azərbaycan Respublikasının Cinayət və İnzibati Xətalar Məcəlləsinə uyğun məsuliyyət daşıyırlar.

8.2. İstehlak bazarlarında Texniki reqlamentin tələblərinə uyğun olmayan mallara qarşı nəzarət tədbirləri İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən aparılır.

9. YEKUN MÜDDƏALAR

9.1. Texniki reqlament qəbul edildiyi tarixdən 6 (altı) ay sonra hüquqi qüvvəyə minir.

“Sürtkü materialları, yağlar və
xüsusi mayelərə dair tələblər haqqında
texniki rəqlament”ə **1 nömrəli əlavə**

Məhsulların xarakteristikasına dair tələblər

Göstəricinin adı	Plastik sürtkü yağları	Yağlar	Xüsusi mayelər
Öz-özünə alovlanma temperaturu ^{***} , °C	müəyyən edilməyib	minimum 165	müəyyən edilməyib
Açıq putada alışma temperaturu, °C	müəyyən edilməyib	minimum 135	müəyyən edilməyib
Selektiv həlledicilərin miqdarı*, %	müəyyən edilməyib	maksimum 0,3	müəyyən edilməyib
101,3 kPa (760 mm c.s.) təzyiqdə qaynama temperaturu, °C, minimum: - soyuducu mayelər üçün	müəyyən edilməyib	müəyyən edilməyib	müəyyən edilməyib
- əyləc mayeləri üçün	müəyyən edilməyib	müəyyən edilməyib	115
Kristallaşmaya başlama temperaturu, °C, maksimum: - soyuducu zəif dondurucu mayelər üçün	müəyyən edilməyib	müəyyən edilməyib	minus 35
Suyun miqdarı*, % kütlə	“izlər”		müəyyən edilməyib
Mexaniki qarışıqların miqdarı, % kütlə	Maksimum 0,03		
Polixlordifenillərin miqdarı**, mq/kq	müəyyən edilməyib	maksimum 50	müəyyən edilməyib
Hidrogen göstəricisi (pH)	müəyyən edilməyib	müəyyən edilməyib	6-10 arası
<p>* - aşqarsız yağlar üçün; ** - transformator və kabel yağları üçün; *** - bəyan edərkən</p>			

“Sürtkü materialları, yağlar və
xüsusi mayelərə dair tələblər haqqında
texniki rəqlament”ə 2 nömrəli əlavə

İşlənmiş məhsulların (işlənmiş sürtkü materiallarının, yağların) qruplar üzrə bölgüsü

Grup	Tərkibi
İşlənmiş mühərrik yağları	İşlənmiş mühərrik yağları: Universal, karbürator, dizel yağları, porşenli aviasiya mühərrikləri üçün.
İşlənmiş sənaye yağları	İşlənmiş sənaye yağları: Transmissiya yağları; Sənaye yağları; Qaz-turbin və turbin yağları; Transformator yağları; Kompresor yağlar; Hidravlik yağlar; Antikorroziya yağları; Elektrik izolyasiya yağları.
İşlənmiş neft məhsullarının qarışıqları	İşlənmiş neft məhsullarının qarışıqları: Yuyucu neft mayeləri; Metalların termal işlənməsində istifadə olunan yağlar; Transmissiya, ox, ilkin işləmə, silindr yağları; neft emulsiyalarından hasil olunan yağlar; Saxlama və daşıma vasitələrinin təmizlənilib hamarlanması zamanı toplanan neft məhsullarının qarışığı, təmizləyici qurğulardan və neft tərkibli sulardan əldə edilir. Xüsusi mayelər: Soyuducu mayelər (o cümlədən soyuducu sürtkü mayeləri); Əyləc mayeləri.

“Sürtkü materialları, yağlar və
xüsusi mayelərə dair tələblər haqqında
texniki rəqlament”ə **3 nömrəli əlavə**

**İşlənmiş məhsulların (işlənmiş sürtkü materiallarının, yağların) yığılması,
saxlanması (toplanması) və emal (utilizasiya) üçün təhvil-təslimi zamanı fiziki-
kimyəvi göstəricilərinə dair tələblər**

Göstəricinin adı	Grup üçün norma		
	İşlənmiş mühərrik yağları	İşlənmiş sənaye yağları	İşlənmiş neft məhsulla rının qarışığı
1. 50 °C temperaturda kinematik yapışqanlıq, mm ² /san (sSt)	35-dən yuxarı	5 – 35 arası*	-
2. Açıq putada müəyyən edilən alışma temperaturu, °C, minimum	100	120	-
3. Mexaniki qarışıqların kütlə payı, %, maksimum	1	1	1
4. Suyun kütlə payı, %, maksimum	2	2	2
5. Çirklənmə miqdarı	Yoxdur		
* Göstərici ayrı-ayrı markalar üçün daha çox ola bilər			

“Sürtkü materialları, yağlar və
xüsusi mayelərə dair tələblər haqqında
texniki rəqlament”ə 4 nömrəli əlavə

Məhsulların uyğunluq bəyannaməsi sxemləri

Sxemin nömrəsi	Sxemin elementi			Tətbiqi	Uyğunluğu təsdiqləyən sənəd
	Məhsulun sınaqdan keçirilməsi, növün araşdırılması	İstehsalın qiymətləndirilməsi	İstehsal nəzarəti		
1b	Nümunələr istehsalçı tərəfindən sınaqdan keçirilir	-	İstehsal nəzarəti istehsalçı tərəfindən həyata keçirilir	Seriyaı istehsal olunan məhsullar üçün Ərizəçi – istehsalçı, satıcı (idxalatçı) yaxud xarici istehsalçının səlahiyyətli nümayəndəsi	Seriyaı istehsal olunan məhsul üzrə uyğunluq bəyannaməsi
2b	Məhsul ərizəçi tərəfindən sınaqdan keçirilir	-	-	Məhsul partiyası üçün Ərizəçi – istehsalçı, satıcı (idxalatçı) yaxud xarici istehsalçının səlahiyyətli nümayəndəsi	Məhsul partiyası üzrə uyğunluq bəyannaməsi